

Dění v Gaze nelze ospravedlnit: je v rozporu se základními principy ochrany lidských práv a představuje porušení mezinárodního práva

4.8.2025 - | Člověk v tísni

Vážený pane premiére, vážení členové vlády, jako zástupci tří největších humanitárních organizací v České republice denně sledujeme rozsah utrpení, které je důsledkem systematického porušování mezinárodního humanitárního práva - civilisté jsou zabíjeni při nerozlišujících vojenských operacích, systém přísunu a nestranného rozdělování humanitární pomoci zkolaboval, distribuci potravin provází střelba, děti umírají hlady, rodiny jsou opakovaně nuceně vysídlovány.

Údaje OSN hovoří jasně: k 30. červenci 2025 přesáhl celkový počet obětí - z drtivé většiny civilních - 60 000 lidí, z toho 18 000 dětí, zraněných je evidováno téměř 150 000. Většina civilní infrastruktury byla poškozena nebo zničena, včetně 92 % bytových jednotek. Od začátku konfliktu v roce 2023 bylo zabito přes 1 580 zdravotníků, více než 495 humanitárních pracovníků a 229 novinářů.

Každé čtvrté dítě přijaté do péče Lékařů bez hranic trpí akutní podvýživou a podle klasifikace IPC (Integrated Food Security Phase Classification) se naplňuje katastrofický scénář hladomoru. Distribuce pomoci prostřednictvím militarizované Gaza Humanitarian Foundation, kontroverzních leteckých shozů nebo vpuštění omezeného počtu kamionů je zcela nedostačující.

87,3 % území Gazy, která svou rozlohou odpovídá Praze, se nachází v militarizované zóně či podléhá příkazům k vysídlení. Téměř dva miliony lidí se tak tísní na méně než 13 % území.

Česká zahraniční politika stojí nejen na spojeneckých závazcích a ekonomických zájmech, ale také na závazcích hodnotových a právních. Postoj české vlády, která se vyhýbá pojmenování příčin výše popsaného utrpení, je nepřijatelný a neslučitelný s jejími deklarovanými hodnotami. Odsouzení nerozlišujících a nepřiměřených vojenských operací, dehumanizace civilistů a plošného ničení civilní infrastruktury není projevem zaujatosti ani popřením práva na sebeobranu. Jde o důsledné hájení základních hodnot, k nimž se Česká republika dlouhodobě hlásí, a o naplňování právního závazku usilovat o respektování mezinárodního humanitárního práva všemi stranami.

Apelujeme na vládu České republiky, aby:

- jednoznačně odsoudila porušování mezinárodního humanitárního práva v Gaze, včetně porušování principů rozlišování, přiměřenosti a preventivních opatření, a postavila se proti plánům na nucené přesídlení obyvatel do třetích zemí;
- využila dostupné diplomatické nástroje k dosažení respektování mezinárodního humanitárního práva oběma stranami konfliktu, včetně propuštění rukojmích, dosažení trvalého příměří a zajištění ochrany civilistů;
- okamžitě podpořila ukončení blokády Gazy a obnovení funkčního systému nezávislé a nestranné humanitární pomoci pod koordinací OSN s důrazem na její spravedlivé rozdělování a s opatřeními zamezujícími její zneužití.

Situace v Gaze je kritická, je potřeba neprodleně jednat.

Český červený kříž, Člověk v tísni, Lékaři bez hranic

<https://www.clovektisni.cz/deni-v-gaze-nelze-ospravedlnit-je-v-rozporu-se-zakladnimi-principy-ochra-ny-lidskych-prav-a-predstavuje-poruseni-mezinarodniho-prava-12796gp>